

**DESETLJEĆE
PLESA**

Koreografinja Wanda Moretti (sasvim desno) ovu je kompaniju osnovala s glazbenikom Marcom Castellijem

Inspirativni vertikalni ples po zidovima, mostovima, tornjevima

Osnivačica talijanske plesne kompanije Il Posto, koreografkinja Wanda Moretti, priča o predstavi "Little Nemo", koja otvara ovogodišnji jubilarni 15. Festival plesa i neverbalnog kazališta Svetvinčenat

/NAPISALA/ TAMARA BORIC / tamara.boric@aktual.hr /SNIMKE/ FESTIVAL PLESA I NEVERBALNOG KAZALIŠTA

Predstava "Little Nemo" - koju će na jubilarnom 15. Festivalu plesa i neverbalnog kazališta, koje se tradicionalno održati u Svetvinčentu, ove godine od 19. do 21. srpnja - uspostavlja odnos sa zamišljenim prostorom, nudi snoviti svijet u kojem se okružuje u svakom trenutku može promijeniti i omogućiti nam neka druga iskustva. Koreografija se izvodi kao jedna jedina ogromna scena, a slijed tableaux svojim poretkom podsjeća na formu stripa: sve se istovremeno odvija u sekvenci i simultano. Predstava je nadahnuta mjestima koje opisuje - točnije slikama slavnog Tintoretta, venecijanskog slikara iz 16. stoljeća. Niz kadrova prati redosljed slika u dvorani Velike bratovštine San Rocco u Veneciji, a zahvaljujući bajkovitoj imaginaciji i osobitoj usredotočenosti na predočavanje prostora, radnja se izvodi kroz vertikalni i zračni ples.

Predstavu će izvesti talijanska skupina vertikalnog plesa Il Posto, te tako otvoriti Festival u Istri. Projekt je to koji su 1994. osmislili koreografkinja Wanda Moretti i glazbenik Marco Castelli, a počiva na međusobnom odnosu plesa, glazbe i arhitekture. Vertikalni ples skupine Il Posto izaziva gravitaciju koristeći prazninu, zračnu dimenziju i krajobrazne oblike kao pozornicu. Stoga se gledateljima predstavlja jedno novo, neočekivano i neobično gledalište, različita vizualna perspektiva, a publika postaje promatrač mijene kroz različite figure, vizije i oblike. Nema niti granica ni uloga jer sve je postalo jedinstven prostor, povezan prisutnošću tijela, prostor koji se mijenja tek kroz pokret i muziku. Izvedba muzike u živo nadopunjuje kreaciju čiji su sastavni dijelovi publika i mjesto.

Tijekom godina plesna se izvedba razvila u niz koreografija na pročeljima zgrada, mostovima, tornjevima, svjetionicima, samostanima, povijesnim palačama, ali i u kazalištima, muzejima i industrijskim građevinama. Skupina Il Posto sudjelovala je na važnim događanjima i festivalima na nacionalnoj i međunarodnoj sceni, npr. Singapore Arts Festival, Uniteatro Festival Paraná-Brazil, International Dance Festival u Bangkoku, Kuopio Dance festivalu u Finskoj, Dimitria Festival u Solunu, Lugar a Dança u Lisabonu, Silkeborg Performer House Denmark, Doha u Qataru, Gaborone u Botswani, Fools Festival u Belfastu, Defense Paris, Festival Des Arts Vivant u Rabatu, Mittelfest, Roma in Scena, Venecijanski karneval i mnogim drugim festivalima u Italiji.

Festival plesa i neverbalnog kazališta jedinstvena je kulturna manifestacija, organizirana od strane Zagrebačkog plesnog ansambla, koja se svojom tradicijom dokazala kao omiljeno okupljalište plesnih stručnjaka i ljubitelja plesne umjetnosti koji ciljano dolaze popratiti festivalski međunarodni program sastavljen od suvremenog plesa, fizičkog teatra, mime, cirkuserije, uličnog teatra,

Vertikalni ples razvija poetiku bližu teatru i suvremenoj umjetnosti, **CILJ JE ISTI KAO I KOD SVAKE UMJETNOSTI** - potreba da se izrazi nešto što se ne može reći drugim jezikom. Naša predstava ne koncentrira se na specifičnu priču. Fokus je na načinu slikanja i promatranja krajolika, sposobnosti da se skrene pozornost na grad, stoga svaki grad može biti tvoj.

te edukativnih seminara i radionica. Osnovan 2000. godine Festival je dosad ugostio više od 150 domaćih i inozemnih plesnih i kazališnih trupa s više od 190 radova, ostvario kvalitetnu suradnju s lokalnom zajednicom, inicirao otvaranje turističke zajednice općine Svetvinčenat, inicirao otvaranje Kulturnog centra Svetvinčenat u čije prostore implementira programaciju budućeg Mediteranskog plesnog centra, posjećenost mu je izvanredna, te je postao nezaobilazan dio kulturne ponude županije i čitave države.

Ove godine na 15. Festivalu okupit će se plesni umjetnici iz Koreje, Italije, Slovačke, Poljske, Španjolske, Belgije i Hrvatske u čarobnom ambijentu gradića koji tijekom festivala postaje pozornica. Ljubitelji plesne umjetnosti moći će uživati u vrhunskim plesnim predstavama na otvorenom, od renesansnog kaštela Grimani do Mediteranskog plesnog centra i uvijek ponovno otkrivenih šarmantnih trgova i uličica. Jedini ambijentalni plesni festival u Hrvatskoj izvukao je predstave iz kazališta i rasplesati će ih pod vedrim nebom i mnogobrojnom publikom.

Uoči jubilarnog Festivala plesa i neverbalnog kazališta Svetvinčenat razgovarali smo s koreografkinjom Wandom Moretti, osnivačicom skupine Il Posto.

AKTUAL: Nastupit ćete na Festivalu plesa i neverbalnog kazališta Svetvinčenat, jeste li uzbuđeni?

Jesmo, i jako nam je drago da nastupamo na tako prelijepome mjestu!

AKTUAL: Hoće li ovo biti vaš prvi nastup

u Hrvatskoj? Što možemo očekivati od vašeg nastupa?

Nastupali smo u Zagrebu prije četiri godine, kontekst je bio glavni trgovi u metropolama. U Svetvinčentu bit ćemo u kontaktu s antičkim kamenjem prošlosti poput vašeg dvorca.

Očekujemo da ćemo upoznati Hrvate i njihovo mjesto za život, običaje. Volimo raditi s različitim pogledima na tijelo i poetični trenutak, kad je mjesto prvi razlog inspiracije nastupa.

AKTUAL: Vaša The Vertical Dance Company Il Posto, specijalizirala se za plesne predstave koje stvaraju interakciju između plesa, glazbe i arhitekture. Zašto vam je važno raditi takve predstave?

Naš je umjetnički pristup fokusiran na konstrukciju prostora, želimo koristiti glazbu i ples da bismo zgrade stavili u komunikaciju s okolinom, brišući granice i uloge, jer se svaki prostor mijenja u relaciji s tijelom, proctor se mijenja prema tijelu. To je naš cilj.

AKTUAL: Što simbolizira vaš rad? Što je, recimo to tako, vaš zaštitni znak? Što vaš rad čini drugačijim od drugih plesnih kompanija u Europi ili svijetu?

Svaka vrsta vertikalnih pokreta je naša specifičnost. U svijetu postoji svega 70, 80 kompanija poput naše. Svaka kompanija ima svoj udio u razvoju novog jezika, odnosno vertikalnog plesa, u razvoju različitog "susreta" s prostorom i tijelom: potpuni prekid u zraku, okomit na zgrade, visenje s drveća, koreografije sa Chagallovim slikama kao inspiracijom

BOGAT PROGRAM FESTIVALA
 Predstava "Rekvijem za Z." (sasvim lijevo) Zagrebačkog plesnog ansambla; "Swan Lake" i "Time Travel 7080" iz Južne Koreje; "Koreografska fantazija br. 1" Marjane Krajač (desno gore) i "Incognito" (desno dolje), španjolske koreografkinje Lali Aiguade; plakat za ovogodišnji festival (gore)

ili cirkuski teatar. U kontaktu sam s puno njih kroz Vertical and Aerial Dance Network koju sam osnovala 2010.

AKTUAL: Što znači vertikalni ples?

Na ovo pitanje teško dajem odgovor jer je ime prejednostavno, ili je pak preširoko. Recimo da je to tijelo u pokretu u vertikalnom položaju!

AKTUAL: Kakav je osjećaj nastupati na različitim otvorenim prostorima poput pročeljima zgrada, mostovima, tornjevima, svjetionicima? Koliko se to razlikuje od nastupa u "običnim" kazalištima?

Koristimo vertikalne pozornice u našim nastupima pa stoga upoznajemo arhitekturu, krajolike i različitu urbanu okolinu koja nam omogućuje pronalazak veze s ljudima koji žive na tim mjestima. Ponekad nastupamo u zatvorenom prostoru, a umjetnički je proces sličan, ali je ta veza drugačija jer je publika u kazalištu selekcija i specifična je, a i ne kreće se! Naši su nastupi predviđeni za otvorene prostore, publika je naša obitelj, odrasli, djeca, slučajni prolaznici koji mijenjaju perspektivu i svoj pogled na svijet.

AKTUAL: Kakav je osjećaj kad znate da ste napravili nešto dobro, dobru predstavu?

Za umjetnika je teško razmišljati o tome je li napravio dobru predstavu. Ali uvijek osjetimo emociju i uzbuđenje gledatelja.

AKTUAL: Što vam ples znači?

Ples je alat, jezik kojim komuniciramo.

AKTUAL: Vašu kompaniju osnovali ste s glazbenikom Marcom Castellijem. Zašto ste se odlučili na taj potez?

Radeći zajedno razumijemo se, a stvaranje plesa i glazbe bio je zanimljiv način nastanka naših projekata.

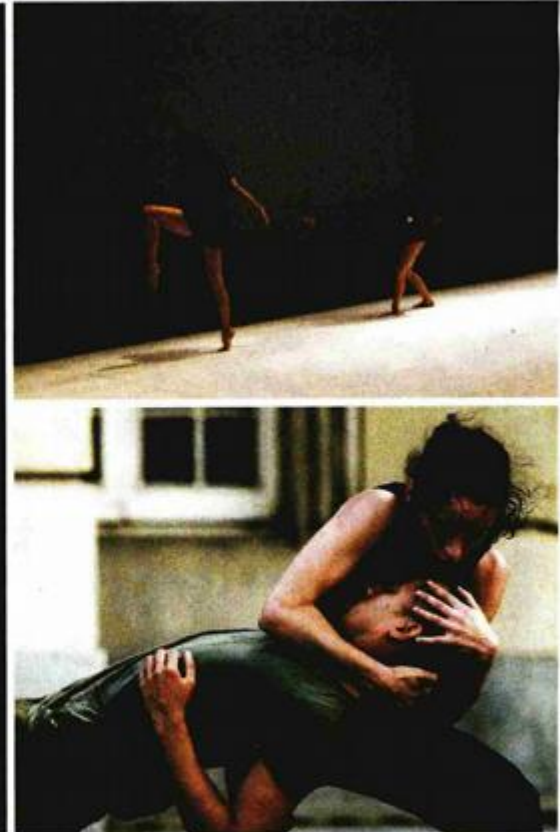
AKTUAL: Što vas inspirira za neku koreografiju?

Nova produkcija "Little Nemo" daje mogućnost uspostave veze s izmišljenim prostorom, rezultat je sna, u kojem se okolina u kojoj se izvodi predstava može promijeniti u svakom trenutku i dozvoliti nam da se susretnemo s nečim drugim. Prva inspiracija za ovu predstavu došla je iz Tintorettove slike, to je bio poznati venecijanski slika kasne renesanse, a druga od crteža američkog dizajnera ranih 1900-ih, Winsora McCaya.

Ta su dva izvora posve različita, a – kao što se događa u snovima ili na slikama – sve se događa u isto vrijeme i u istom prostoru. Predstava se ne koncentrira na specifičnu priču. Fokus je na načinu slikanja i promatranja krajolika, organizaciji prostora, sposobnosti da se skrene pozornost na grad, stoga svaki grad može biti tvoj. Tintorettova je slika način kako gledati i misliti vertikalno i o zračnim pokretima, različitim pokretima u kojima se krećemo.

AKTUAL: Je li vam važno doticati se socijalne, društvene, političke situacije oko vas, kroz vaše predstave?

Svakako, naše se predstave karakteriziraju kao

javni rad, nasred ulice, ispred očiju svih. Tijekom stvaranja predstave postoji nametanje zgrade, mi ulazimo i izlazimo iz svih njezinih dijelova... To je kao da pletemo, da povezujemo, a ne uništavamo. Na različite načine, ponekad ne baš svjesno, imamo prekrasnu povratnu informaciju gradana i sve se to vrati u predstavu.

AKTUAL: Koliko je umjetniku važno da progovara o svijetu?

Vertikalni ples razvija poetiku bližu teatru i suvremenoj umjetnosti, cilj je isti kao i kod svake umjetnosti - potreba da se izrazi nešto što se ne može reći drugim jezikom.

AKTUAL: Može li umjetnost mijenjati svijet, prema vašemu mišljenju?

Na to nije jednostavno odgovoriti, jer bi se moglo upasti u banalnost... Da, umjetnost može mijenjati svijet!

AKTUAL: I za kraj, možete li nam reći nešto o sebi?

Studirala sam suvremeni ples, istraživačica sam i koreografkinja, specijalizirana za ples na sustavima proporcije i harmoniji prostora. Moj se umjetnički rad fokusira na pokret u relaciji s urbanom i prirodnom arhitekturom. U istraživanju se poglavito bavim utjecajem strukturiranog prostora ljudskog pokreta sredstvima detaljne analize percepcije i subjekata, a sve u vezi s umjetnošću 20. stoljeća i suvremenom umjetnošću. Godine 1990. u Italiji sam pokrenula Vertical Dance Project, temeljen na studiji o vertikalnom položaju u svojoj kulturnoj i arhitektonskoj formi. Ta je disciplina sad razvijena do posebne grane. ■